

26.01.2020

Klima- og miljødepartementet

Innspill fra Regnskogfondet til en ny naturavtale og 0-draft publisert 13.1.

Regnskogfondet setter pris på muligheten for innspill. Punktene nedenfor er i tråd med hovedpunkter presentert på møte i KLD tidligere i januar, men ettersom det første tekstutkastet er publisert har vi mer detaljerte kommentarer. Vi vil også gi innspill i den internasjonale post2020-prosessen direkte, og planlegger å delta på konsultasjonsmøtet i Kunming.

Overordnet

Det er mye positivt ved det tekstutkastet som er publisert. Det reflekterer betydningen av «ecosystem integrity», ikke bare verneareal, det har en rettighetsbasert tilnærming og en tydelig og klar kobling til utviklingsagendaen slik Regnskogfondet og andre har argumentert for i tidligere innspill. Vi ber norske myndigheter arbeide for at disse tre viktige elementene opprettholdes gjennom forhandlingsprosessen.

Selv om man i utkastet sier at det er viktig å lære av tidligere erfaringer, inkludert Aichi-målene, er det imidlertid vanskelig å se at dette gjøres i praksis i tekstutkastet. Viktige mål ligner til forveksling på Aichi-målene, men gjennomføringen er skjøvet 10 år fram i tid. Skal målene nås må analysen av hva som gjorde at man ikke har nådd målet være grunnlag for implementering, rapportering og monitoreringsarbeidet fra år 1 (2021).

Målformuleringer for skogbevaring.

Mål a) er for svakt. «(a) No net loss by 2030 in the area and integrity of freshwater, marine and terrestrial ecosystems, and increases of at least [20%] by 2050, ensuring ecosystem resilience;» Som mål for tropisk skog er dette for svakt, og innebærer i praksis en svekkelse av allerede vedtatte mål både under CBD og i andre fora: I Aichi Target 5 heter det *“By 2020, the rate of loss of all natural habitats, including forests, is at least halved and where feasible brought close to zero, and degradation and fragmentation is significantly reduced.”* I indikatorene til SDG 15: (15.1.) *“By 2020, ensure the conservation, [...] of terrestrial and inland freshwater ecosystems and their services, in particular forests, [...]”* og i (15.2.) *“By 2020, ..., halt deforestation [...]”*

Disse målene er som vi vet ikke nådd. Man er langt unna å stoppe avskogingen, og særlig alarmerende er det fortsatt raske tapet av tropisk naturskog. Det er ingen tegn på at degradering og fragmentering er redusert i tropisk skog. Å gjenta 2020-målet med en ny deadline 10 år fram i tid vil ikke spore til nødvendige tiltak eller finansiering. Målet styrkes i noen grad gjennom den foreslåtte «target 1» som vektlegger arealplanlegging og «retaining existing intact areas and wilderness», men for å få stanset det kritiske tapet av tropisk naturskog kreves målsetninger som ligger langt nærmere i tid enn 10 år.

Regnskogfondet ber norske myndigheter arbeide for at dette målet omformuleres slik at det innebærer en opptrapping/gradering med årlig reduksjon i «loss in the area and integrity of ecosystems» som starter fra 2021. Stadig mer forskning advarer mot at vi kan gå mot et vippepunkt for tropisk regnskog - forsterket av klimaendringer - der endringene blir svært vanskelige å stanse. Intakt natur i robuste økosystemer er det sterkeste virkemiddelet mot en slik utvikling. Et så svakt mål som «...by 2030, no net loss...» reflekterer ikke alvoret i situasjonen. Sekundært kan en ambisiøs opptrappingsplan for bevaring av tropisk skog innarbeides i rapporterings og monitoreringsystemet for en ny naturavtale.

På den positive siden ser Regnskogfondet det som svært viktig at det foreslåtte målet og «target» ikke bare handler om areal, men «ecosystem integrity» og «retaining existing intact areas». Vi ber Norge arbeide aktivt for at denne terminologien beholdes gjennom forhandlingsprosessen, og at det i tillegg settes klare indikatorer som kan vise progresjon i målet om å stoppe degradering og bevaring av intakte økosystemer.

Generelt er det også bra at den foreslåtte teksten ikke har flere enn 5 overordnede mål, at de spenner over «area, species, genetic diversity, ecosystem services og benefit sharing» og at man har tatt med 2030-målsetninger («targets») som del av 2050-målene.

Urfolks- og lokalsamfunns rettigheter og rolle

Det er positivt at det eksplisitt (ToC) sies at det nye naturrammeverket skal implementeres med en «rights-based approach», og at hensynet til bred deltakelse generelt og fra urfolk spesielt vektlegges. Det er derfor noe underlig at urfolks rettigheter ikke er sterkere fremhevet i andre deler av teksten enn under «enabling conditions»: (a) The participation of indigenous peoples and local communities and a recognition of their rights in the implementation of the framework; Både IPBES' global assessment fra 2019 og i klimasammenheng understrekes betydningen av urfolks kunnskap og deres helt spesielle rolle for bærekraftig forvaltning av skog og andre økosystemer. Det store overlappet mellom områder med fortsatt relativt intakt natur og områder som forvaltes av urfolk er godt dokumentert, og understreker urfolks nøkkelrolle i framtidig

bevaring og bærekraftig forvaltning. Regnskogfondet ber Norge arbeide for at formuleringer om urfolks rettigheter, kunnskap og rolle i implementering (inkludert finansiering) styrkes ytterligere i teksten. Som et minimum må referansene til urfolks rettigheter formulert under «tools» og «enabling conditions» opprettholdes.

“Tools and solutions”. Skadelige økonomiske incentiver, inkludert subsidier.

Reform av økonomiske incentiver og eliminering av subsidier som øker presset på biodiversitet er et av de Aichi-målene der man har kommet svært kort. Det er nødvendig med nye virkemidler for å sikre implementering. Det er også nødvendig med delmål og rapporteringskrav på kort sikt (allerede fra 2022) for å unngå at man i 2030 står i samme situasjon som i dag og mangler både reformer og data. Regnskogfondet ber Norge intensivere arbeidet for nasjonal rapportering på økonomiske incentiver, inkludert subsidier, og ta initiativ til en internasjonal studie som kan vise av omfanget av press på biologisk mangfold fra slike incentiver.

Til slutt to aspekter som er alt for utydelig i tekstutkastet: den viktige rollen til 1) privat sektor og 2) multilaterale organisasjoner, ikke minst på finansieringssiden.

Privat sektor er nevnt ulike steder, på linje med andre «stakeholders» som ungdom, kvinner og urfolk. For å nå målene om å stanse tap av uvurderlig biologisk mangfold er det nødvendig å involvere og ansvarliggjøre privat sektor i langt sterkere grad, og avtalen må eksplisitt invitere til forpliktelser fra privat sektor i tillegg til nasjonale aktsomhetsreguleringer. Teksten i utkastet under «tools» (“Reform economic sectors towards sustainable practices, including along their national and transnational supply chains ...”) må konkretiseres og slå fast at også næringslivsaktører har et viktig ansvar.

Multilaterale organisasjoner og finansieringsinstitusjoner er viktige aktører både i forhold til bevaring og trusler mot biologisk mangfold. Avtalen må gjøre eksplisitt ansvaret multilaterale organisasjoner og finansieringsinstitusjoner har for å støtte opp om rettighetsbasert bevaring av biologisk mangfold gjennom sine programmer. Utviklingsbanker og – fond må pålegges å rapportere jevnlig om hvordan finansieringsporteføljen påvirker biologisk mangfold i mottakerland. Dette gjelder også klimafinansiering, ikke minst på det brede feltet «naturbaserte løsninger». Per i dag vet vi ikke i hvilket omfang utviklingsfinansiering bidrar til å øke presset på biodiversitet og økosystemtjenester. Å spesifisere ansvaret til multilaterale aktører står ikke i motsetning til det å legge stor vekt på nasjonal implementering, slik det er foreslått i utkastet.

Vi ser fram til fortsatt dialog med KLD i «CBD post 2020-prosessen».

Med vennlig hilsen

Ellen Hofsvang, seniorrådgiver, Regnskogfondet